

Expunere de motive

la inițiativa legislativă privind modificarea Legii nr. 120/2006 a monumentelor de for public

În prezent, cadrul juridic general al realizării, amplasării și administrării monumentelor de for public este stabilit prin Legea nr. 120/2006.

În condițiile în care publicul și societatea civilă au sesizat lipsa de concordanță între universul așteptărilor spirituale și nivelul ofertei artistice existente, pentru o bună armonizare între spațiile cu valoare istorică și realitatea concretă a problemelor de urbanism, pentru evitarea unor situații ce aduc un prejudiciu de imagine și alterează siturile, este necesară o reglementare care să asigure cadrul pentru administrarea și controlul monumentelor de for public.

Protecția monumentelor de for public trebuie să cunoască un cadru mai exact, delimitarea fizică a zonelor de protecție necesitând integrarea în planurile urbanistice. Aceste zone de protecție trebuie să fie publice, cunoscute de eventualii beneficiari de lucrări de construcții, iar prin aceasta să capete și predictibilitate.

Memorialistica este o parte constitutivă a accesului la cultură. Pe de o parte ea are capacitatea de a duce persoana implicată într-o epocă trecută, prin evocare. Pe de altă parte, ea poate aduce în prezent viața și opera sau realizările personalității aduse în prim-plan. Din această dublă relaționare rezultă o implicare personală în domeniul cultural.

În același timp, memorialistica are rolul de a da informații obiective care contribuie la formarea identității persoanelor care au acces la ea. A fi încunjurat de elemente de memorialistică echivalează cu a fi conștient că faci parte dintr-o societate care nu a început ieri. Discursurile prin care se încearcă inducerea ideii lipsei de valori a societății noastre nu pot prolifera într-un mediu în care memoria este adusă la viață.

Proiectul de lege aduce modificări referitoare la modul, procedura și conținutul plăcilor comemorative amplasate pe clădiri. Acestea au rolul de a evoca

memoria unor mari personalități ale culturii, științei sau vieții politice române. De la bun început trebuie să subliniem faptul că prezenta lege se aplică tuturor persoanelor care au contribuit sau au avut o legătură cu societatea românească, indiferent de etnia sau de naționalitatea acestora. Ea nu restrânge cadrul persoanelor care au avut un cuvând de spus în dezvoltarea societății române de-a lungul timpului, dimpotrivă, vine să arate că românii au avut tot timpul prieteni cât se poate de diversi.

Amplasarea acestor plăci va fi una standardizată, astfel încât să existe un număr limitat de modele utilizate. Aceasta este și motivul exceptării acestora de la obligativitatea parcurgerii tuturor pașilor procedurali pentru amplasarea oricăror altor elemente pe fațadele imobilelor. Un element de noutate este amplasarea acestora și pe fațadele clădirilor construite ulterior demolării clădirii în care a locuit o personalitate sau a avut loc un eveniment istoric, pentru a păstra memoria dincolo de schimbările intervenite din punct de vedere arhitectural.

Din punct de vedere administrativ, competența aparține în principal Direcțiilor Județene de Cultură aflate în subordinea Ministerului Culturii. Aceste structuri dețin deja datele referitoare la caracteristica memorialistică a clădirilor monument istoric din raza lor administrativă. Fiecare asemenea imobil are o fișă care conține distinct componenta memorială, acolo unde ea există. Astfel, Direcțiile Județene de Cultură au de îndeplinit o formalitate în a extrage datele respective din documentele pe care deja le dețin, pentru a identifica prioritatea de amplasare a plăcilor comemorative. Pe lângă această modalitate, inițiativa legislativă propusă prevede și posibilitatea ca alte persoane fizice sau juridice să poată face propuneri motivate pentru amplasarea plăcilor memoriale.

Prezenta inițiativă legislativă modifică atribuțiile Comisiei Naționale pentru Monumente de For Public, clarificându-le. Până în prezent, deși pentru monumentele de for public existau prevăzute zone de protecție, acestea nu aveau un efect juridic concret. Prin modificările propuse, zonele de protecție vor fi delimitate în mod clar, prin repere fizice, iar lucrările ulterioare vor trebui să fie supuse avizului Comisiei.

Totodată, având în vedere evoluția tehnicii și căilor de informare, precum și tendințele privind digitizarea resurselor culturale, se impune o completare a legislației privind monumentele de for public în sensul constituirii, gestionării și accesării informațiilor referitoare plăcile memoriale. Inițiativa aduce aceste plăci comemorative în epoca digitală, acestea fiind însoțite de un cod de răspuns rapid

(QR Code). Acesta poate fi citit de către dispozitivele digitale pentru a accesa mult mai multe informații despre personalitatea evocată. Astfel, folosind orice dispozitiv mobil cu cameră foto, vor putea fi accesate mult mai multe informații decât cele câteva rânduri inscripționate și care conțin doar numele personalității, anii în care aceasta a locuit în respectiva clădire sau un citat reprezentativ pentru opera personalității în cauză. Prin această metodă, accesul la informația relevantă pentru personalitatea evocată este facil și instantaneu. De asemenea, proiectul prevede posibilitatea ca platforma ce urmează să afișeze aceste date să poată fi generatoare de venituri din publicitate, cu condiția ca această publicitate să fie strict legată de personalitatea evocată sau de opera acesteia. Spre exemplu, în cazul scriitorilor, opera unui autor va putea face obiectul publicității pe pagina dedicată acestuia, fără ca acest lucru să însemne că publicitatea va putea fi despre alte bunuri sau servicii comerciale. În acest fel, această platformă digitală poate deveni și un portal cultural care să ofere acces la informații de specialitate. Implicarea individului în actul de cultură nu trebuie să se oprească la modurile clasice de promovare; societatea virtuală pune la dispoziția noastră nenumărate instrumente pentru digitizarea patrimoniului cultural și digitalizarea spațiilor de interacțiune culturală, acestea reprezentând, implicit, instrumente prioritare în promovarea și internaționalizarea monumentelor de fot public.

In numele inițiatorilor,

Senator Ioan Vulpescu

Inițiatori:

Nr.crt.	Nume/prenume	Grup parlamentar	Semnătura
1.	Vulpescu Ioan	Senator PSD	
2	LES GABRIEL	PSD	
3	Preda Rediu Cosmin	PSD	
4	MAZILU LIVIU	PSJ	
5	MATEI BOGDAN	PSJ	
6	Pop Liviu Marian	PSD	
7.	Stirnea Liliana	P.S. D -	
8	BOGATIU EUGEN	P.S.D	
9	BOTNARIU EMANUEL	PSD	
10	Sgoran Hora	PSD	
11.	DIMA CARMEN	PSD.	
12.	MIREA SIMIONICA	PSJ	
13.	STOIANEGI CRISTINA	PSD	
14.	IORDACHE VIRGINIE	P.S.D	
15.	MANOLESCU DAK	PSD	
16	SALOMONIORA	PSD	
17	BODOLTEKIN	PSD	
18	NICOLAE Serban	PSD	
19.	Oprea Stefan Radu	PSD	
20	Sibinescu Ionut	PSD	

